

รายงานการฝึกอบรม
หลักสูตรผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในชั้นสูง
(Advanced Course) พ.ศ.2555

จัดโดย
สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพมหานคร
วันเสาร์ที่ 9 มิถุนายน 2555

ผู้จัดทำ
รศ. ศุภณี เรียบเลิศหิรัญ
รศ. สุนี ภูสีม่วง
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รายงานการอบรม
หลักสูตรผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในขั้นสูง (Advanced Course) พ.ศ.2555

1. ผู้เข้าร่วมอบรม

- 1.1 ชื่อ นางสาวศุภณีย์ นามสกุล เรียบเลิศหิรัญ อายุ 54 ปี
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 สังกัด สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ
- 1.2 ชื่อ นางสาวสุณี นามสกุล ภูสีม่วง อายุ 49 ปี
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 สังกัด สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. ไปเข้าร่วมโครงการอบรม

“หลักสูตรผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในขั้นสูง (Advanced Course) พ.ศ.2555”

3. วันที่ 9 มิถุนายน 2555 รวมระยะเวลา 1 วัน

4. วัตถุประสงค์ของการอบรม

- 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้สูงขึ้น สามารถทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 2) เพื่อเป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่ได้มาตรฐาน

5. สรุปเนื้อหาจากการสัมมนา

5.1 หลักการและเหตุผลของการจัดอบรม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีหลักการและเหตุผลที่ได้พัฒนาและจัดหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในขั้นสูง (advanced course) ขึ้นเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่ได้พัฒนาขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาวิชาต่างๆ และผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสนใจทำหน้าที่ประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทั้งระดับคณะวิชาและสถาบัน อันจะนำไปสู่การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งส่งเสริมให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีความเข้มแข็งซึ่งมีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งให้ความสนใจในการนำหลักสูตรฯ ดังกล่าวไปจัดขยายผลต่อไปนั้น เพื่อให้ได้ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ที่สามารถทำหน้าที่ประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตลอดจนสร้างความมั่นใจให้แก่หน่วยงานที่รับการประเมินและหน่วยงานอื่นที่จะนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ต่อไป อีกทั้งเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สถาบันอุดมศึกษาในการจัดฝึกอบรมฯ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงเห็นสมควรจัดฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในขั้นสูง (advanced course) จำนวน 4 รุ่น ในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาคต่างๆ โดยตั้งเป้าหมายจำนวนผู้เข้ารับการอบรม รุ่นละ 200 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 800 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเพียงข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้บริหารระดับคณบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีประสบการณ์เป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในระดับคณะหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา
- (2) ผู้ที่เคยเป็นผู้บริหารระดับคณบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป และมีประสบการณ์เป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในระดับคณะหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา
- (3) ผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อประธานประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา
- (4) ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์เป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในระดับคณะหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา

(5) ผู้ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหมาะสม ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะต้องตรวจสอบคุณสมบัติอีกครั้งก่อนเข้ารับการฝึกอบรม ทั้งนี้คาดว่าผลที่จะได้รับ มีดังนี้

(1) ผู้ที่ผ่านการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนและตรงกัน เกี่ยวกับตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพคุณภาพการศึกษาภายใน และการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

(2) รายชื่อผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(3) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับ

5.2 โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยภาคบรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทดลองปฏิบัติรวม 7 ชั่วโมง ทดลองปฏิบัติเป็นรายบุคคล ฝึกการจับประเด็นและวิพากษ์ เพื่อให้มีความรู้และเรียนรู้จากประสบการณ์และตรวจสอบความสามารถและทักษะการประเมินนิเทศ การวิเคราะห์และประเมินผลตามเกณฑ์ สกอ. อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกรณีศึกษาโดยการชมวิดีโอแสดงการสาธิตการชี้แจงของประธานฯ

5.3 หัวข้อการบรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทดลองปฏิบัติ มีดังนี้

5.3.1 pre test

5.3.2 สารสำคัญของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

5.3.3 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในพ.ศ.2553

5.3.4 บทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของประธานกรรมการประเมินคุณภาพ

5.3.5 ข้อพึงระวังการใช้ระบบCHE QA Online

5.3.6 ศักยภาพประธานกรรมการ

5.3.7 การรายงานผลการประเมิน : แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นจากวิดีโอ

5.3.8 post test และเฉลยทั้ง pretest และ post test

5.4 เกณฑ์การประเมินผลและขึ้นทะเบียนเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้ที่ถือว่าผ่านการอบรมและขึ้นทะเบียนเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จะต้องเข้ารับการอบรมครบเต็มเวลาที่กำหนดและส่งงานครบตามที่กำหนดตามที่แจ้งให้ผู้เข้าอบรมเตรียมตัวเข้ารับการอบรม ดังนี้

5.4.1 ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับ Username และ Password เพื่อศึกษาข้อมูลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยนานา ผ่านระบบ CHE QA Online ล่วงหน้า อย่างน้อย 7 วัน

5.4.2 ศึกษาคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553 และคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ประจำปีงบประมาณ 2554

5.4.3 ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องจัดส่งใบงานที่ 1 (ตาราง ป.1) และใบงานที่ 3 (การวิเคราะห์บทสรุปผู้บริหาร) ให้แก่ สกอ. ในช่วงเวลาการลงทะเบียนเข้ารับการฝึกอบรม

5.5 สรุปเนื้อหาจากหัวข้อการบรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทดลองปฏิบัติ

(1) สารสำคัญของระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

วิทยาการ: ศ.นพ.วุฒิชัย ธนาพงศธร

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 47 และ 48 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้สถาบันการศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 และมาตรา 49 กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษา
2. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

ประเด็นสำคัญและเกี่ยวกับอุดมศึกษา

ความหมาย

1. “การประเมินคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด สำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา
2. “การประเมินคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก
3. “การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการติดตามตรวจสอบ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. “การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

ประกอบด้วยหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๒ การประกันคุณภาพภายใน ส่วนที่ ๓ การอุดมศึกษา

หมวด ๑ บททั่วไป ประกอบด้วย

ข้อ ๓ ว่าด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ

ข้อ ๔ ระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานและมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ

ข้อ ๕ ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อ ๖ ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการ สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา และเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชน

ข้อ ๗ สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

หมวด ๒ การประกันคุณภาพภายใน

ส่วนที่ ๓ การอุดมศึกษา ประกอบด้วย

ข้อ ๓๒ ให้มี “คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา” พร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่

ข้อ ๓๕ วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้ใช้แนวปฏิบัติดังที่กำหนด

ข้อ ๓๖ ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษานั้นอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของ กกอ.

ระบบประกันคุณภาพภายใน : กรอบนโยบาย หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในประกันคุณภาพภายใน ภายใต้

9 องค์ประกอบคุณภาพ ประกอบด้วย

1) พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถประเมินตนเองในทুমิตีของการบริหารการศึกษา

2) กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยเริ่มจากระดับสาขาวิชา/ภาควิชา คณะ และสถาบัน

3) สกอ./ต้นสังกัด ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี

4) สกอ.นำผลการประเมินประกอบการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการขอให้รับรองและการรับรองวิทยฐานะฯ

สถาบันฯ : พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและแนวทางการดำเนินงานของตนเอง ประกอบด้วย

1) พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในภายใต้กรอบนโยบาย หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ กกอ. กำหนด

2) สร้างตัวบ่งชี้และเกณฑ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากตัวบ่งชี้ของ กกอ. และ สมศ. ที่เหมาะสมกับวิสัยทัศน์และสภาพแวดล้อมของตนเอง

3) ประเมินตนเองและส่งรายงานประจำปีไปยัง สกอ./ต้นสังกัด ทุกสิ้นปีการศึกษาตามระบบ [CHE OA-Online](#)

4) ติดตามตรวจสอบและพัฒนาตามผลการประเมิน

หลักการในการพัฒนาตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพ สกอ.

- ตัวบ่งชี้ครอบคลุม 9 องค์ประกอบคุณภาพและเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553

- ตัวบ่งชี้ตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ตัวบ่งชี้ประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ โดยตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตและผลลัพธ์จะรวมตัวบ่งชี้ของ สกอ.และ สมศ. ทั้งนี้ เพื่อความเชื่อมโยงและเป็นเอกภาพของระบบประกันคุณภาพอุดมศึกษาไทย

- ตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องระหว่างมุมมองการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม
- จำนวนตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น เป็นเพียงจำนวนตัวบ่งชี้ขั้นต่ำสถาบันอุดมศึกษาสามารถเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมกับระดับการพัฒนาของสถาบัน
- เกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมีทั้งประเภทเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปที่ใช้กับทุกกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ตามนิยามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

ประเภทตัวบ่งชี้

- ☐ 1. ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพจะระบุเกณฑ์มาตรฐานเป็นข้อๆ กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น 5 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 การประเมินจะนับจำนวนข้อและระบุว่าการดำเนินงานได้กี่ข้อ ได้คะแนนเท่าใด กรณีที่ไม่ดำเนินการใดๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้ 1 คะแนน ให้ถือว่าได้ 0 คะแนน
- ☐ 2. ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณอยู่ในรูปของร้อยละหรือค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนนระหว่าง 1 ถึง 5 โดยเป็นค่าต่อเนื่อง (มีจุดทศนิยม) สำหรับการแปลงผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ (ซึ่งอยู่ในรูปร้อยละหรือค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนทำโดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยที่แต่ละตัวบ่งชี้จะกำหนดค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่คิดเป็นคะแนน 5 ไว้
 - ☐ คะแนน 0.00 – 1.50 หมายถึงการดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน
 - ☐ คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึงการดำเนินงานต้องปรับปรุง
 - ☐ คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึงการดำเนินงานระดับพอใช้
 - ☐ คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึงการดำเนินงานระดับดี
 - ☐ คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึงการดำเนินงานระดับดีมาก

กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

สถาบันวางแผนจัดกระบวนการประเมินฯ ให้เสร็จก่อนสิ้นปีการศึกษา เพื่อสามารถนำผลการประเมินไปทำแผนปรับปรุงต่อไป โดยกระบวนการประเมินมี 4 ขั้นตอน ตามระบบพัฒนาคุณภาพ: PDCA ทำการประเมินตั้งแต่ระดับ ภาควิชา/สาขาวิชา คณะ และสถาบัน โดยใช้ระบบ CHE QA Online ประเมินตั้งแต่ระดับคณะขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น 3 ระดับ มีความหมายดังนี้

- ☐ **คะแนน 1** หมายถึง มีการดำเนินการบางส่วนและต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น หรือผลการดำเนินงานต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น
- ☐ **คะแนน 2** หมายถึง มีการดำเนินงานในระดับที่ยอมรับได้และใกล้เคียงกับมาตรฐาน หรือผลการดำเนินงานใกล้เคียงกับมาตรฐาน
- ☐ **คะแนน 3** หมายถึง มีการดำเนินงานครบถ้วนเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือผลการดำเนินงานได้มาตรฐาน
- ☐ ในกรณีที่ไม่มีผลการดำเนินการ หรือไม่มีผลการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานไม่ถึงเกณฑ์การประเมิน คะแนน 1 ให้ถือว่าได้ คะแนน 0

การเตรียมการของสถาบันก่อนการตรวจเยี่ยมของทีมผู้ประเมิน

- ☐ - เตรียมรายงานประจำปีตามระบบ CHE QA Online และเตรียมเอกสารอ้างอิง โดยอาจ Upload หรือ Link ไปยัง CHE QA Online
- ☐ - แต่งตั้งคณะผู้ประเมิน และประสานงานกับคณะผู้ประเมิน
- ☐ - เตรียมความพร้อมบุคลากร โดยเฉพาะผู้ทำหน้าที่ประสานงานการตรวจเยี่ยม
- ☐ - เตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ และสถานที่ที่จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประเมิน

การประเมิน: ภาควิชา/สาขาวิชา คณะ สถาบัน

- ☐ การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน แต่ละสถาบันอุดมศึกษาจะต้องใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพของ สกอ. (และ สมศ.) ทุกตัวในการประเมินคุณภาพแต่ละปีการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับภาควิชา/สาขาวิชา คณะวิชาและหน่วยงานที่มีการเรียนการสอนให้สถาบันพิจารณาตัวบ่งชี้ของ สกอ.(และ สมศ.)ที่จะนำไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบท โครงสร้าง และระบบการบริหาร และปรับข้อความในตัวบ่งชี้และเกณฑ์มาตรฐานให้สอดคล้องกับระดับของหน่วยงานที่รับการประเมิน

การแต่งตั้งคณะผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

ในการแต่งตั้งคณะผู้ประเมินประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในนั้น สถาบันการศึกษาเป็นผู้แต่งตั้ง แต่มักเข้าใจผิดกันว่าสกอ.เป็นผู้แต่งตั้ง โดยสถาบันการศึกษาเลือกตามรายชื่อประธานและกรรมการที่ สกอ.ขึ้นบัญชีไว้และดูได้จากเว็บไซต์ของ สกอ. อย่างไรก็ตาม สกอ. ต้องทวนสอบรายชื่อทุก ๆ 3 ปี และมีข้อควรระวังหากสถาบันไม่แต่งตั้งประธานฯ และกรรมการตามรายชื่อที่ สกอ. ขึ้นบัญชีไว้ และเป็นผู้ที่ยังไม่ผ่านหลักสูตรการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สกอ. หรือที่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ จัดโดยได้รับความเห็นชอบจากสกอ. คณะกรรมการประเมินระดับสถาบันจะไม่ได้ใช้ โดยเกณฑ์นี้ใช้กับการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาในทั้งระดับคณะและระดับสถาบัน

คณะกรรมการประเมินระดับภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า มีกรรมการประเมินฯ อย่างน้อย 3 คน ขึ้นอยู่กับขนาดของภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า โดยเป็นผู้ประเมินจากภายนอกภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. อย่างน้อย 1 คน ในกรณีที่ผู้ประเมินจากภายนอกภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์สูง ซึ่งสามารถให้คำแนะนำที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าที่รับการประเมิน อาจอนุโลมให้ไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. ก็ได้ ส่วนผู้ประเมินจากภายในภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่สถาบันจัดฝึกอบรมให้โดยใช้หลักสูตรของ สกอ. หรือที่สถาบันจัดฝึกอบรมให้ด้วยความเห็นชอบของสกอ. แต่ประธานมาจากภายนอกสถาบันการศึกษา ประธานคณะกรรมการประเมินฯเป็นผู้ประเมินจากภายนอกภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า โดยต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่สถาบันจัดฝึกอบรมให้โดยใช้หลักสูตรของ สกอ. และเป็นผู้ที่มีรายชื่อตามที่ สกอ.ขึ้นบัญชีไว้

อนึ่ง ประธานคณะกรรมการประเมินอาจเป็นผู้ประเมินจากภายในสถาบันก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ต้องมีผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันอย่างน้อย 1 คนร่วม ในคณะกรรมการฯ นอกจากนั้นยังอนุโลมให้คุณสมบัติของประธานและหรือกรรมการผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ซึ่งจะให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อคณะไม่จำเป็นต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือ

ที่สถาบันจัดฝึกอบรมให้ ก็ได้ แต่ควรมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินคุณภาพให้ทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

คณะกรรมการประเมินระดับคณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า ส่วนในการประเมินระดับคณะ ในระดับคณะผู้ประเมินต้องมีอย่างน้อย 3 คน ไม่ว่าคณะจะเล็กหรือใหญ่ แต่อาจเป็น 4 หรือ 5 คนได้ ขึ้นอยู่กับขนาดของคณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า แต่อย่างน้อย 1 คนต้องเป็นผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. อย่างน้อย 1 คน และมีข้อยกเว้น ในกรณีที่ผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์สูง มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ที่ตรงกับศาสตร์ของคณะ ซึ่งสามารถให้คำแนะนำที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อคณะที่รับการประเมิน อาจอนุโลมให้ไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. ก็ได้ แต่จะเป็นประธานไม่ได้ ส่วนผู้ประเมินจากภายในสถาบันต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่สถาบันจัดฝึกอบรมให้โดยใช้หลักสูตรของ สกอ. ประธานคณะกรรมการประเมินฯ เป็นผู้ประเมินจากภายในหรือนอกสถาบันก็ได้ในกรณีที่เป็นผู้ประเมินภายในสถาบันต้องอยู่นอกสังกัดคณะที่ประเมิน โดยประธานต้องเป็นผู้ที่ขึ้นบัญชีประธานคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของ สกอ.

คณะกรรมการประเมินระดับสถาบัน มีกรรมการประเมินฯ อย่างน้อย 5 คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดของสถาบัน เป็นผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. อย่างน้อย ร้อยละ 50 ส่วนผู้ประเมินจากภายในสถาบันต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่สถาบันจัดฝึกอบรมให้โดยใช้หลักสูตรของ สกอ. ประธานคณะกรรมการประเมินฯ เป็นผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันที่ขึ้นบัญชีประธานคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของ สกอ.

การติดตามตรวจสอบโดย สกอ./ต้นสังกัด

สกอ./ต้นสังกัด จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี โดย

- 1) ติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
- 2) จัดทำรายงานการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 3) เสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาโดย สกอ. และ สมศ.

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน ระดับสถาบัน

จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (ข, ค(1), ค(2), ง.)

ที่	ตัวบ่งชี้	ข	ค (1)	ค (2)	ง
องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ					
1.1	กระบวนการพัฒนาแผน	/	/	/	/
๑๖	ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน	///	///	///	///
๑๗	ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน	///	///	///	///
องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต					
2.1	ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร	/	//	//	//
2.2	อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก	//	//	//	//
2.3	อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ	//	//	//	//
2.4	ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสนับสนุน	/	/	/	/

/ = ตัวบ่งชี้อยู่ร่วมกันทุกกลุ่มสถาบัน // = ตัวบ่งชี้มีเกณฑ์เพิ่มเติมหรือแตกต่างเฉพาะกลุ่มสถาบัน /// = ตัวบ่งชี้เอกลักษณ์

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน ระดับสถาบัน

จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (ข, ค(1), ค(2), ง.)

ที่	ตัวบ่งชี้	ข	ค (1)	ค (2)	ง
องค์ประกอบที่ 2(ต่อ) การผลิตบัณฑิต					
2.5	ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	/	/	/	/
2.6	ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน	/	/	/	/
2.7	ระบบและกลไกพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต	/	//	/	//
2.8	ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับ นส.	/	/	/	/
๑	บัณฑิต ป.ตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี	/	/	/	/
๒	คุณภาพของบัณฑิต (ตรี โท เอก) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ (TQF)	/	/	/	/
๓	ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่	/	/	/	/
๔	ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์	/	/	/	/
๑๔	การพัฒนาคณาจารย์	/	/	/	/

/ = ตัวบ่งชี้อยู่ร่วมกันทุกกลุ่มสถาบัน
// = ตัวบ่งชี้มีเกณฑ์เพิ่มเติมหรือแตกต่างเฉพาะกลุ่มสถาบันนั้น

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน ระดับสถาบัน
จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ที่	ตัวบ่งชี้	ข	ค (1)	ค (2)	ง
	องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา				
3.1	ระบบและกลไกการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร	/	/	/	/
3.2	ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา	/	/	/	/
	องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย				
4.1	ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์	//	/	//	/
4.2	ระบบและกลไกจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์	/	//	/	//
4.3	เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย	//*	//*	//*	//*

/=ตัวบ่งชี้ร่วมและเกณฑ์ร่วมกันทุกกลุ่มสถาบัน

// =ตัวบ่งชี้ร่วมแต่มีเกณฑ์เพิ่มเติมหรือแตกต่างเฉพาะกลุ่มสถาบันนั้น * =แยกตามกลุ่มสาขาวิชา

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน ระดับสถาบัน
จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ที่	ตัวบ่งชี้	ข	ค (1)	ค (2)	ง
	องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย(ต่อ)				
๕	งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่	/*	/*	/*	/*
๖	งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ที่นำมาใช้ประโยชน์	/	/	/	/
๗	ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ	/	/	/	/
	องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม				
5.1	ระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม	/	/	/	/
5.2	กระบวนการบริการวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม	/	/	/	/
๘	การนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือการวิจัย	/	/	/	/

/= ตัวบ่งชี้ร่วมและเกณฑ์ร่วมกันทุกกลุ่มสถาบัน

* =แยกตามกลุ่มสาขาวิชา

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน ระดับสถาบัน
จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ที่	ตัวบ่งชี้	ข	ค (1)	ค (2)	ง
องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม(ต่อ)					
๕	การเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก	/	/	/	/
๑๘	ผลการชี้แนะ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในด้านต่างๆ	///	///	///	///
องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม					
6.1	ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	/	/	/	/
๑๐	การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปและวัฒนธรรม	/	/	/	/
๑๑	การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปและวัฒนธรรม	/	/	/	/
/= ตัวบ่งชี้ร่วมและเกณฑ์ร่วมกันทุกกลุ่มสถาบัน ///=ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม					

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน ระดับสถาบัน
จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ที่	ตัวบ่งชี้	ข	ค (1)	ค (2)	ง
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ					
7.1	ภาวะผู้นำของสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน	/	/	/	/
7.2	การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้	/	/	/	/
7.3	ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ	/	/	/	/
7.4	ระบบบริหารความเสี่ยง	/	/	/	/
๑๒	การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสภาสถาบัน	/	/	/	/
๑๓	การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถาบัน	/	/	/	/
องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ					
8.1	ระบบและกลไกการเงินและงบประมาณ	/	/	/	/
/=ตัวบ่งชี้ร่วมและเกณฑ์ร่วมกันทุกกลุ่มสถาบัน					

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายใน ระดับสถาบัน
จำแนกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ที่	ตัวบ่งชี้	ข	ค (1)	ค (2)	ง
	องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ				
9.1	ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	/	/	/	/
๑๕	ผลประเมินการประกันคุณภาพภายในรับรองโดยต้นสังกัด	/	/	/	/

/=ตัวบ่งชี้ร่วมและเกณฑ์ร่วมกันทุกกลุ่มสถาบัน

รวมจำนวนตัวบ่งชี้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในแต่ละปีการศึกษาทั้งที่พัฒนาโดย สกอ. และ สมศ.

จำนวนตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพ แบ่งตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน

องค์ประกอบคุณภาพ	Indicators			รวม
	Input	Process	Output/Outcome	
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผน	-	สกอ 1	สมศ 2	3
2. การผลิตบัณฑิต	สกอ 3	สกอ 4	สกอ 1+ สมศ 5	13
3. กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	-	สกอ 2	-	2
4. การวิจัย	สกอ 1	สกอ 2	สมศ 3	6
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	-	สกอ 2	สมศ 3	5
6. การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	-	สกอ 1	สมศ 2	3
7. การบริหารและการจัดการ	-	สกอ 4	สมศ 2	6
8. การเงินและงบประมาณ	-	สกอ 1	-	1
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	-	สกอ 1	สมศ 1	2
รวมจำนวนตัวบ่งชี้	4	สกอ 18	สกอ 1+ สมศ 18	41

กรณีที่สถาบันการศึกษา เลือกกำหนดตนเองอยู่ในกลุ่มสถาบันการศึกษาประเภทใด ไม่ว่าจะเป็นสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม และสถาบันที่เน้นเฉพาะการผลิตบัณฑิต จะต้องประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้ทุกตัวของสถาบันประเภทนั้น หากตัวบ่งชี้ใดที่ยังไม่มีข้อมูลหรือไม่มีผลดำเนินการ ให้มีผลการประเมินเป็น 0 (ศูนย์)

อนึ่งตัวบ่งชี้ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังใช้ได้อีกราว 2 ปี หลังจากนั้นจะมีการปรับปรุงไปสู่การประเมินหลักสูตรด้วยทั้งของ สกอ.และสมศ.โดยเน้นทุกหลักสูตร ทุกรายวิชา ซึ่งในการประเมิน หากมีการตรวจพบว่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์เพียง 1 หลักสูตร แล้วประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาปล่อยให้ผ่าน จะกระทบต่อความน่าเชื่อถือของประธานฯ เอง

ในปี 2015 ที่ประเทศไทยจะเข้าสู่อาเซียน ทำให้ต้องเปิดประเทศมากขึ้น จะเผชิญปัญหาบัณฑิตจากประเทศอื่นในอาเซียนเข้ามาทำงานในไทยได้ แต่บัณฑิตไทยอาจไปทำงานต่างประเทศได้ยาก หากมาตรฐานการศึกษาของไทยยังไม่ทัดเทียมกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ และแข่งขันไม่ได้ และการตรวจประเมินคุณภาพในอนาคต อาจมีการตรวจไขว้กันระหว่างคณะผู้ประเมินไทยกับคณะผู้ประเมินต่างประเทศ

(2) ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในพ.ศ.2553

วิทยาการ: รศ.สมบุญวัลย์ สัตยารักษ์วิทย์ และรศ.ศรีสมรค์ อินทุจันทร์ยง

ตัวบ่งชี้ของสกอ. ใน 9 องค์ประกอบ มีจำนวน 23 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- ตัวบ่งชี้ที่เป็นปัจจัยนำเข้า (input) จำนวน 4 ตัวบ่งชี้
- ตัวบ่งชี้ที่เป็นกระบวนการ (process) จำนวน 18 ตัวบ่งชี้
- ตัวบ่งชี้ที่เป็นผลผลิต/ ผลลัพธ์ (output) มี 1 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2.8

นอกจากนี้ตัวบ่งชี้ของสกอ.ยังจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

- ตัวบ่งชี้กลุ่มปริมาณ มี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 2.2, 2.3, 4.3 ผลประเมินเป็นทศนิยม 2 ตำแหน่ง
- ตัวบ่งชี้กลุ่มคุณภาพ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่เหลือ ผลประเมินเป็นระดับ จึงมีค่า 0 ได้

ตัวบ่งชี้ของสมศ. มีจำนวน 18 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 15 ตัวบ่งชี้ที่ไม่ใช่ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และ 3 ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ตัวบ่งชี้ของสมศ.กำกับเป็นเลขไทยและอยู่ต่อจากเลขขององค์ประกอบของสกอ. ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ของ สมศ. ที่ ๑๖ ๑๗ ๑๘ เป็นตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ไม่นำมารวมในการคิดคะแนนเฉลี่ยสำหรับการประเมินในปี 2554 และไม่ควรรนำมาเปรียบเทียบกับสถาบัน ดังนั้นการตรวจตาราง ป.1 จึงตรวจเฉพาะตัวบ่งชี้ของ สกอ. 23 ตัว และตัวบ่งชี้ของ สมศ. 15 ตัว ที่ไม่รวมตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ คือตัวบ่งชี้ที่ ๑๖ ๑๗ ๑๘ มีข้อควรที่ต้องจดจำเรื่องค่าคะแนน คือ ระดับคะแนนที่ 3.51 คือค่าคะแนนต่ำสุดขอ ผลการประเมินระดับดี และคะแนนเต็ม 5 ผลการประเมินจึงไม่มีค่าสูงกว่า 5

ประเด็นที่ได้จากการอบรมเพื่อช่วยเสริมในการประเมินประกอบกับเกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ มีดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กระบวนการพัฒนาแผน

ในการประเมินกระบวนการพัฒนาแผน ได้แก่ แผนกลยุทธ์ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ระยะ 4-5 ปี และแผนปฏิบัติราชการหรือแผนปฏิบัติการประจำปี ต้องตรวจสอบว่าสอดคล้องกับนโยบายของสถาบันหรือไม่ สอดคล้องในประเด็นใด ถ้าไม่ระบุใน SAR ให้สถาบันหาคำตอบพร้อมหลักฐานมาชี้ให้กรรมการเห็นตาม ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องทุกประเด็น สำหรับการมีส่วนร่วมทำได้หลายลักษณะ เช่น ร่วมทำแผน ประชาพิจารณ์เห็นชอบจากสภาสถาบัน ทั้งนี้การถ่ายทอดแผนฯ ลงสู่ทุกระดับ ไม่ใช่การรับทราบนโยบายและแผน ฯ แต่ต้องรับมาปฏิบัติตามแผนในงานที่แต่ละหน่วยงานเกี่ยวข้อง ใน SAR ต้องระบุให้ชัดเจนว่าหน่วยงานได้รับผิดชอบงานใด ระบุว่าเกี่ยวข้องในยุทธศาสตร์ใด ต้องมีหลักฐานในเชิงประจักษ์ ในการตรวจสอบแผนทั้งสอง ต้องดูว่ามีการแปลงแผนยุทธศาสตร์มาเป็นแผนปฏิบัติการที่ลงรายละเอียดในเรื่องงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ การประเมินผล และดูความเชื่อมโยงระหว่างแผนทั้งสอง วิเคราะห์ว่าดำเนินการครบทั้ง 4 พันธกิจหรือไม่ ตรวจสอบได้จากการแปลงแผนยุทธศาสตร์มาเป็นแผนปฏิบัติการ เพราะในแผนยุทธศาสตร์ควรแสดงตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมายที่ชัดเจนของแผน เพื่อให้สามารถวัดระดับความสำเร็จได้เป็นร้อยละ แต่ในแผนปฏิบัติการมักจะระบุว่าเพียงว่าทำสำเร็จหรือไม่ ทั้งนี้การประเมินปี 2554 อาจต้องดูย้อนไปว่าได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาใช้ในปี 2554 หรือไม่ และการรายงานผลต่อผู้บริหารต้องมีหลักฐานผ่านการรับทราบของที่ประชุม

หมายเหตุ ในการประเมิน ปี 2555 ต้องเปลี่ยนใช้แผนการพัฒนาศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2558)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร ต้องตีความคำว่าระบบและกลไกเพื่อจะได้ประเมินได้ถูกต้อง
ระบบ คือ ขั้นตอนการปฏิบัติที่ทราบกันโดยทั่วไป ทุกคนทราบ ตอบและเข้าใจเหมือนกัน อาจอยู่ในรูปเอกสารแผนผังการไหลของงาน คู่มือ ทำเมื่อไรก็ต้องเหมือนเดิม ถ้าไม่เหมือนเดิม แสดงว่าไม่ใช่ระบบ
กลไก คือ ตัวขับเคลื่อนให้ระบบขับเคลื่อนไปได้ เช่น กรรมการ คณะทำงาน ทรัพยากร งบประมาณที่ใส่เข้าไปในระบบ การขับเคลื่อนของระบบ เช่น มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่ง

เกณฑ์การประเมินทั้งทั่วไปและเฉพาะ ต้องใช้ให้ถูกต้องกับประเภทสถาบัน

เกณฑ์ข้อ 6 การประเมินกลุ่มมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง ต้องเน้นที่ความร่วมมือกับองค์กรวิชาชีพ เช่น มีหลักสูตรวิชาชีพที่หลักสูตร และมีหลักฐานยืนยัน ถ้าประเมินกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เน้นวิจัย แผน ก ต้องแน่ใจว่าปีที่ตรวจประเมิน ต้องมีนักศึกษาลงวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 1 คน ถ้าไม่มี ผลประเมินคือไม่ผ่านข้อนี้ ทั้งนี้ สกอ.ไม่ให้เปิดสอนที่เน้นวิจัยเฉพาะ แผน ข อย่างเดียว ถ้าจะสอนวิจัยแผน ข ต้องเปิดสอนแผน ก ควบคู่ไปด้วย

เกณฑ์ข้อ 7 การตีความเรื่อง ทุกระดับการศึกษา ให้รวมทั้งระดับอนุปริญญาและประกาศนียบัตรของหลักสูตรที่เปิดสอนด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

นับทั้งอาจารย์ที่ทำงานประจำและที่ลาศึกษาต่อ

อาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริง หมายถึง อาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมทั้งอาจารย์ที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีระยะเวลาการทำงานดังนี้ 9 – 12 เดือน คิดเป็น 1 คน 6 เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง 9 เดือน คิดเป็น 0.5 คน น้อยกว่า 6 เดือนไม่สามารถนำมานับได้

เกณฑ์การประเมินมีให้เลือกใช้ 2 แนวทาง ให้เลือกแนวทางที่ได้คะแนนมากกว่า
แต่ละคณะเลือกใช้แนวทางต่างกันได้ คณะและสถาบันเลือกใช้แนวทางต่างกันได้
เลือกใช้เกณฑ์เฉพาะให้ถูกต้องกับประเภทสถาบัน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสนับสนุน

เน้นพัฒนาความรู้ การเรียนการสอน การตีความเกณฑ์ข้อ 5 การให้ความรู้ คือ ถ้าให้ความรู้ ผู้รับ
ความรู้ต้องทราบ แต่ถ้าเป็นการเผยแพร่ความรู้ อาจมีผู้รับความรู้หรือไม่ก็ได้

ถ้าไม่มีแผน คือ ไม่ผ่านเกณฑ์ข้อ 1 ทำให้เกณฑ์ข้อ 6, 7 ไม่ผ่านด้วย ทั้งนี้หากจะผ่านข้อ 7 ต้องชัดเจน
ว่าประเด็นที่ปรับปรุงพัฒนาจากผลประเมินคืออะไร

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

เกณฑ์ข้อ 6 ต้องขอคะแนนแต่ละข้อและดูแบบสอบถามว่าข้อคำถามครอบคลุมเกณฑ์ข้อ 2-5 หรือไม่

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน

เกณฑ์ข้อ 5 ต้องเป็นการนำเอางานวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ไม่ใช่ นำความรู้จากการวิจัยองค์
ความรู้มาสอน เพราะบทบาทอาจารย์เป็นผู้จัดการการเรียนรู้ไม่ใช่ผู้สอน ถ้าไม่ได้ทำวิจัยเอง แต่ไปนำ
ผลงานวิจัยของผู้อื่นมาใช้ ทำได้ แต่ต้องผ่านกระบวนการ KM

เกณฑ์ข้อ 6 ถ้ามีคนสอนหลายคน ให้นำคะแนนความพึงพอใจของแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ระบบและกลไกพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต

เกณฑ์ข้อ 1 ทุกหลักสูตรระดับปริญญาตรี แต่ไม่จำเป็นต้องครบทุกหลักสูตรสำหรับหลักสูตรระดับ
บัณฑิตศึกษา

เกณฑ์ข้อ 4 ต้องเข้าร่วม conference ไม่ใช่ร่วมกิจกรรมทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนักศึกษา

เกณฑ์ข้อ 1 ต้องกำหนดพฤติกรรมฯ ให้ชัดเจนก่อน จึงทำเกณฑ์ข้อต่อไปได้

เกณฑ์ข้อ 4 หลายกิจกรรม/โครงการ คิดทุกตัวบ่งชี้ของกิจกรรม/โครงการเหล่านั้น

เกณฑ์ข้อ 5 ต้องเป็นด้านคุณธรรมจริยธรรมเท่านั้น

เชื่อมโยงกับองค์ประกอบที่ 2 และตัวบ่งชี้ของ สกอ. กับของ สมศ. เรื่องการติดตามบัณฑิตที่ได้นำมาทำ

สมศ. ๑ บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน ๑ ปี

ไม่วัดกลุ่มที่ไม่พร้อมทำงาน เช่น กำลังศึกษา อุปสมบท แม่บ้าน ต้องหักออกจากกลุ่มที่สำรวจมาแล้วค่อยคิด
ร้อยละ นั่นคือ วัดเฉพาะคนที่ไม่ว่างงาน

สมศ. ๒ คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอกตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
วัดจากบัณฑิตในปีก่อนหน้า 2-3 ปี เช่น ประเมินปี 2554 จากข้อมูลบัณฑิตปี 2552 และ 2553

สมศ. ๓ ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่

สมศ. ๔ ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่

ต้องเป็น full paper เท่านั้น นับตามปีที่ตีพิมพ์เท่านั้น

ตัวหารต้องเป็นผู้ที่มีหลักฐานยืนยันว่าสำเร็จการศึกษาแล้วในปีประเมิน

สมศ. ๑๔ การพัฒนาอาจารย์

นับทั้งอาจารย์ที่ทำงานประจำและที่ลาศึกษาต่อ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ระบบและกลไกการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร

จัดให้ทั้งนักศึกษาและศิษย์เก่า

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

นักศึกษาเป็นผู้ทำกิจกรรมเอง อาจารย์เพียงแค่ส่งเสริม

ต้องได้ PDCA ครบ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

เกณฑ์ข้อ 1 มีระบบและกลไกแล้ว ต้องดูว่าการดำเนินการตามระบบและกลไกหรือไม่

เกณฑ์ข้อ 2 บูรณาการกระบวนการวิจัยฯ ไม่ใช่บูรณาการผลงานวิจัยฯ ไม่ใช่นำผลงาน

ดูชื่องานวิจัยเทียบกับชื่อวิชา

เกณฑ์ข้อ 5 ต้องมีครบทั้ง 4 ข้อย่อย แต่อาจใช้ชื่อเรียกเฉพาะได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ระบบและกลไกจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

คือ การทำ KM ด้านการวิจัย

เกณฑ์ข้อ 6 จดสิทธิบัตรได้หรือไม่ก็ได้ ก็นับ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ

นับเงินสดเท่านั้น ถ้างานวิจัยมากกว่า 1 ปีให้ทอนลงตามส่วน ดูสัญญาวิจัยเป็นหลัก

เชื่อมโยงกับ

สมศ. ๕ งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่

ติดตามโอกาสในการตีพิมพ์เผยแพร่

สมศ. ๖ งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์

มีหลักฐานรับรองการนำไปใช้ประโยชน์จริง

ติดตามโอกาสในการตีพิมพ์เผยแพร่

สมศ. ๗ ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ

ถ้าสถาบันมีคณะกรรมการประเมินคุณภาพตัวเอง ได้ค่าน้ำหนัก 0.75

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม

เกณฑ์ข้อ 4 ต้องประเมินทั้ง 2 ด้าน คือการเรียนการสอน และการวิจัย

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 กระบวนการบริการวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

เกณฑ์ข้อ 1 วิธีการสำรวจ ได้แก่ แบบสอบถาม จัดสัมมนา สัมภาษณ์ ไม่จำเป็นต้องทำเป็นวิจัย

เกณฑ์ข้อ 5 ต้องถ่ายทอดให้ทั้งคนในและคนนอก

เชื่อมโยงกับ

สมศ. ๘ ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการบริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และ/หรือการวิจัย

ตัวตั้งต้องมีทั้งพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัย หนึ่งโครงการอาจนำไปพัฒนาการเรียนการสอน และอีกโครงการนำไปพัฒนาการวิจัยก็ได้

สมศ. ๙ ผลการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก

ประเมินตามความหมายของ ต่อเนื่อง ยั่งยืน ชุมชน/องค์กรเข้มแข็ง และหมายเหตุ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

เกณฑ์ข้อ 2 ต้องประเมินทั้ง 2 ด้าน คือการเรียนการสอน และกิจกรรมนักศึกษา แต่ไม่จำเป็นต้องทครบใน

โครงการเดียว แต่ครบจากผลของหลาย ๆ โครงการ

เกณฑ์ข้อ 4 ประเมินความสำเร็จ ไม่ใช่ประเมินโครงการ

เกณฑ์ข้อ 5 ปรับปรุงการบูรณาการ ไม่ใช่ปรับปรุงโครงการ

เกณฑ์ข้อ 6 ยากมากที่จะผ่าน หากไม่ใช่สถาบันที่สอนด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรง

เชื่อมโยงกับ

สมศ. ๑๐ การส่งเสริมและสนับสนุนด้านระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ต้องเป็นศิลปะและวัฒนธรรมไทยเท่านั้น

สมศ. ๑๑ การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม

เกณฑ์ข้อ 5 ตัวเลขสำคัญ คือ 3.51 เพราะตรงกับระดับดี ค่าต่ำกว่านี้ คือ ไม่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ภาวะผู้นำของสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน

เกณฑ์ข้อ 1 ไม่จำเป็นต้องมีใน SAR แต่ต้องมีหลักฐานในรายงานการประชุมสภาสถาบัน เช่น สภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการประจำคณะ ขึ้นกับประเมินระดับใด

เกณฑ์ข้อ 2 ดูประกอบกับ 1.1

เกณฑ์ข้อ 4 คือ การกระจายอำนาจ

เกณฑ์ข้อ 5 คือ การส่งเสริมความรู้

เกณฑ์ข้อ 6 หลักธรรมาภิบาลมี 10 ข้อ ต้องประเมินว่ามีครบหรือไม่

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้

เกณฑ์ข้อ 1 มีผลต่อเกณฑ์ข้อต่อไปทุกข้อ ต้องทั้งพันธกิจด้านผลิตบัณฑิตและการวิจัย ถ้าข้อนี้ไม่ผ่าน ข้ออื่นๆ ก็ไม่ผ่าน

เกณฑ์ข้อ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ อาจารย์

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ

ให้รวมเรื่อง QA ด้วย ทำให้ตอบ 9.1 ข้อ 5 ได้

เกณฑ์ข้อ 1 มีแผนระบบ ไม่ใช่แผนคำขอตั้งงบประมาณติดตั้งระบบ IT

เกณฑ์ข้อ 2 เป็นระบบที่เข้าถึงและดึงข้อมูลมาใช้ได้ ซึ่งไม่ใช่ระบบฐานข้อมูล

เกณฑ์ข้อ 5 ถ้าประเมิน SAR ผ่าน CHE ONLINE ข้อนี้ก็ผ่าน

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ระบบบริหารความเสี่ยง

เกณฑ์ข้อ 2 ต้องครบอย่างน้อย 3 ด้าน และอาจต่างจากตัวอย่างได้

ถ้าได้คะแนน 0 แสดงว่าแผนความเสี่ยงไม่ดีพอ

เชื่อมโยงกับ

สมศ. ๑๒ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสภาสถาบัน

ประเมินระดับมหาวิทยาลัย ไม่ใช่ระดับคณะ

สมศ. ๑๓ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถาบัน

ผู้บริหารระดับสถาบัน และระดับคณะ ดูที่หมายเหตุ กรอกผลการประเมินเทียบจากคะแนนเต็ม 5

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ระบบและกลไกการเงินและงบประมาณ

เกณฑ์ข้อ 1 ไม่ใช่แผนขอตั้งงบประมาณ ต้องมีตัวบ่งชี้ ค่าเป้าหมาย

เกณฑ์ข้อ 5 ถ้าข้อนี้ผ่าน จะผ่านตัวบ่งชี้ 7.1 ด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

เกณฑ์ข้อ 5 เชื่อมโยงไปที่ตัวบ่งชี้ 1.1

เกณฑ์ข้อ 6 ถ้ามีระบบ IT กับ งาน QA ในตัวบ่งชี้ 7.3 ข้อนี้ก็ผ่านด้วย

เกณฑ์ข้อ 7 ประเมินได้จากแบบสอบถาม

เกณฑ์ข้อ 8 หลักฐานความร่วมมือ ไม่จำเป็นต้องเป็น M.O.U.

เกณฑ์ข้อ 9 ต้องชัดเจนในกระบวนการทำงานและหลักฐาน เป็น Best Practice ข้อนี้ผ่านยาก ไม่ใช่แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอน

แต่ในปี 2554 หลักสูตรยังไม่ปรับทำตาม TQF ครบทุกหลักสูตร สกอ. จึงยังใช้หลักการตรวจประเมินแบบเดิม โดยตรวจตามตัวบ่งชี้ในภาคผนวกในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2553 เนื่องจาก สกอ. ยังไม่ได้ดำเนินให้มีการจัดทำ มคอ.1 ครบทุกหลักสูตร โดยบางหลักสูตรได้ทำ มคอ.2 ไปก่อน แต่ในบางหลักสูตรด้านบัญชี ทองเที่ยว โรงแรม คอมพิวเตอร์ที่มีการทำมคอ.1 และ มคอ.2 แล้ว ในมคอ.1 นั้นจะมีตัวบ่งชี้เพื่อประกันคุณภาพของหลักสูตรนั้น และมคอ.2 ต้องยึดตามตัวบ่งชี้นั้น อย่างไรก็ตามตั้งแต่ปี 2555 จะทยอยปรับเป็น TQF ทั้งหมด ปลายปี 2555 จะปรับให้ง่ายต่อสถาบันมากขึ้น คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จและใช้ในปี 2556

การแบ่งกลุ่มย่อยอภิปรายและฝึกปฏิบัติพร้อมเฉลย

- ผลการวิเคราะห์รายงานผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยน่านาและประเมินผลตัวบ่งชี้ 9 ตัวบ่งชี้ (จากใบงาน 1)
- ผลการวิเคราะห์บทสรุปผู้บริหาร (จากใบงาน 3)

(3) บทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของประธานกรรมการประเมินคุณภาพ

วิทยากร: ศ.นพ.วุฒิชัย ธนาพงศธร

ประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในการประเมิน ทำงานร่วมกับกรรมการในคณะประเมินฯ สรุปผลการประเมิน และให้ข้อเสนอแนะทิศทางที่ถูกต้องในการพัฒนาสถาบัน และควรปรับปรุงตัวบ่งชี้ใด เนื่องจากประธานเป็นผู้ตัดสินใจในขั้นตอนสุดท้ายของการประเมิน ดังนั้นประธานกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจและแม่นยำในเรื่องเกณฑ์และตัวบ่งชี้สามารถอธิบายและชี้แจงได้ในการช่วยให้สถาบันการศึกษามีการพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ถูกต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบันการศึกษานั้น โดยเฉพาะต้องทำความเข้าใจคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของ สกอ. พ.ศ. 2554 ที่มีบางส่วนแตกต่างจากคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของ สกอ. พ.ศ. 2553 อาทิ มีการเปลี่ยนตาราง ป.1 ถึง ป.5 ซึ่งประธานต้องสรุปจากข้อมูลในให้ถูกต้อง นอกจากนี้อาจหาข้อมูลเพิ่มเติมประกอบการประเมินจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคประชาชนและภาคธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายใน IQA : internal quality assurance)

1. ประเมินระบบและกลไกขององค์ประกอบ 9 ด้าน
2. ประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ IQA 23 ตัว + ตามตัวบ่งชี้เพิ่มเติมของสถาบัน
3. ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาคุณภาพ (จุดเด่น, จุดที่ต้องปรับปรุงและข้อเสนอแนะ)

บทบาท หน้าที่ และจรรยาบรรณของประธานและคณะประเมินฯ

1. การเตรียมการก่อนการตรวจเยี่ยม : ศึกษาเอกสารล่วงหน้า ประธานประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับ คณะ แบ่งหน้าที่ (ประธานควรเลือกดูส่วนที่เด่นและแย่มาก ๆ) วางแผนการตรวจเยี่ยม ทำตารางการตรวจ และแจ้งหน่วยงาน นัดหมายกันเพื่อลงพื้นที่

2. การดำเนินการระหว่างตรวจเยี่ยม : แนะนำคณะฯ และวัตถุประสงค์ของการมาตรวจประเมิน ฟัง ผู้บริหารหน่วยงานสรุปสถานภาพ ตรวจสอบเอกสาร สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตรวจเยี่ยม หน่วยงานในพื้นที่ สรุปผลประเมินกับคณะเป็นรายวัน ประชุมกับผู้บริหารเพื่อสรุปผลในภาพรวม ประเมินผล รายงานผลและให้ข้อเสนอแนะ

3. การดำเนินการหลังการตรวจเยี่ยม : วิเคราะห์และสรุปการประเมินเป็นรายองค์ประกอบ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา จัดทำรายงานผลการประเมิน บันทึกข้อมูลใน CHE เสนอ อธิการบดี แจ้งหน่วยงานที่รับการประเมิน หน่วยงานนำผลไปพัฒนาปรับปรุง

หน้าที่ของประธานคณะผู้ประเมินคุณภาพภายใน

1. ศึกษาเอกสารรายงานการประเมินตนเองและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำกำหนดการตรวจเยี่ยมหน่วยงานร่วมกับคณะผู้ประเมินคุณภาพโดยการปรึกษารื้อกับผู้บริหารหน่วยงาน
3. กำกับดูแลการตรวจเยี่ยมหน่วยงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด
4. ประสานงานการประเมินให้สอดคล้องกัน ไม่ซ้ำซ้อน
5. สรุปผลการประเมินเป็นระยะๆ ร่วมกับคณะผู้ประเมิน
6. เป็นประธานพิจารณาผลการประเมินรวบยอด
7. แจ้งผลการประเมินที่ไม่เป็นทางการด้วยวาจาแก่หน่วยงาน
8. ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแก่หน่วยงาน
9. กำกับการจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้อง
10. ร่วมรับผิดชอบผลการประเมินและรายงานการประเมิน

(4) ข้อพึงระวังการใช้ระบบ CHE QA Online

วิทยากร : รศ.ศรีสมรรัก อินทุจันทร์ยง

ขั้นตอนการใช้ระบบ CHE QA Online ของผู้ตรวจประเมิน การเข้าถึงระบบ CHE QA Online และการบันทึกผลการประเมินของกรรมการ การประเมินตัวเองชี้คุณภาพและตัวเองชี้เชิงปริมาณ การบันทึก ข้อคิดเห็นก่อนการเข้าตรวจประเมินมีรายละเอียดหน้าจอตตามลำดับดังเอกสารนำเสนอที่แนบ

ส่วนข้อควรระวังในการบันทึกผลประเมิน ได้แก่ เมื่อบันทึกข้อมูลแล้วต้อง save ทุกครั้ง ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.6 ที่มีการระบุว่าทุกหลักสูตร ทุกรายวิชา ถ้าประเมินและบันทึกไม่ครบถ้วนในระดับภาควิชา จะส่งผลต่อผลการประเมินระดับคณะและระดับสถาบัน โดยเฉพาะประธานฯ ต้องมีหน้าที่ในการยืนยันความถูกต้องของ ข้อมูลใน Common Data Set ซึ่งสถาบันต้องแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องก่อน และยืนยันความถูกต้องของผลการ ประเมินของคณะกรรมการ การยืนยันทำเฉพาะระดับมหาวิทยาลัย โดยการคลิกที่ยืนยันความถูกต้องของ ข้อมูลและคลิกที่ เพื่อยืนยันความถูกต้องในตำแหน่งที่ 2 และใส่รหัสประจำตัวของท่านที่ สกอ. ออกให้ใน ตำแหน่งที่ 3 และส่งข้อมูลและผลการประเมินให้สกอ. โดยการคลิกที่บันทึกข้อมูลในตำแหน่งที่ 4 การตรวจ ประเมินจึงจะสมบูรณ์

(5) ศักยภาพประธานกรรมการประเมินคุณภาพภายใน

วิทยากร : ผศ.ปรานี พรรณวิเชียร

การประเมินนิเทศ ซึ่งเป็นการประเมินทุกขั้นตอนของการประเมินและภาพรวมของการประเมิน มีทั้งการประเมินนิเทศภายในและภายนอกประธานกรรมการประเมินคุณภาพภายในควรมีศักยภาพในการดำเนินการประเมินนิเทศร่วมกับคณะผู้ประเมิน ผลจากการประเมินนิเทศจะให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการประเมินและหน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์ได้ ช่วงเวลาที่ทำกรประเมินนิเทศ ได้แก่ ก่อนประเมิน ระหว่างประเมิน และหลังประเมิน โดยทั่วไปเนื้อหาที่ทำการประเมินนิเทศมีทั้งแบบของการประเมิน กระบวนการประเมิน และผลการประเมิน ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการการประเมินนิเทศ เพื่อช่วยให้ทำงานตรวจสอบประเมินได้ครบถ้วน คือ แบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยจัดทำเป็นข้อรายการแสดงสิ่งที่ควรปฏิบัติในประเมิน จากนั้นผู้ประเมินตรวจสอบการทำงานตามข้อรายการ ซึ่งแบบตรวจสอบรายการมีหลายรูปแบบให้เลือกใช้ เช่นอาทิ แบบเลือกตอบ แบบ Yes-No แบบ COmlist เป็นต้น

คุณสมบัติของผู้ประเมินนิเทศ

1. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณของการประเมิน
2. รักความยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้
3. ทำงานเพื่อส่วนรวม
4. มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ด้านการประเมิน
5. เชื่อในคุณค่าของการประเมิน
6. มีความสามารถในการทำงานแบบมีส่วนร่วม
7. มีความรู้ ความเข้าใจในบริบท เงื่อนไข ข้อจำกัดของสิ่งที่ประเมิน
8. มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานประเมิน
9. สามารถสืบค้น วิเคราะห์ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของการออกแบบการประเมิน กระบวนการประเมิน และการสรุปผลการประเมิน
10. สามารถสื่อสารผลการประเมินนิเทศในทางสร้างสรรค์ ให้ข้อเสนอแนะที่นำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงงานการประเมิน

ฝึกการประเมินศักยภาพประธานกรรมการประเมินคุณภาพภายใน จากการทำแบบทดสอบผู้บริหารในใบงาน 4 และเฉลย

(6) การรายงานผลการประเมิน : แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นจากวิดีโอ

วิทยากร : ศ.ดร.ชัย จาตุรพิทักษ์กุล

ชมวิดีโอการทำหน้าที่ของประธานฯ ในการสรุปผลการประเมินและชี้แจงรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารและคณาจารย์ ในด้านบุคลิกภาพ การสื่อสาร การนำเสนอผลการประเมิน การให้ข้อเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์